

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 10 h.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Videkre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnep után napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfoiyam 92. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1915 április 23.

A Kárpátok legendája.

Az oroszok visszavonulnak.

Örömhirt közöl tudósítónk: berlini értesülések szerint az oroszok megkezdték visszavonulásukat a Kárpátokból.

Két ércfalon tört meg a hazánk ellen zudult rettentő erős, szennyes hullámverés: a magyar katonák szuronyain és a magyar Kárpátok bércein. Ezer év óta ismerik egymást; nem csoda, ha ismét testvéri hűséggel kitartottak egymás mellett.

A modern hadtörténelemnek egyik legragyogóbb lapját irták tele a magyar ezredek azzal a hónapokig tartó szívós védekezéssel, amellyel az orosz gőzhengert feltartották. Páratlan vitézséggel, a Kárpátok pompás terepviszonyainak leleményes kihasználásával verték vissza

az orosz tulerő minden rohamát. A magyar katonát, a magyar honvédet, a magyar Kárpátokat semmiféle orosz tulerő le nem győzte, le nem fogja győzni soha. Hittük, bizva reméltük ezt mi mindig — most belátja az orosz is s ezért megkezdte kárpáti seregének visszavonulását.

Az örvendetes hirt fogadjuk azzal a bizó reménységgel, hogy Isten kegyelméből vitéz magyar csapataink tovább is fogják folytatni diadalmas küzdelmeiket, a dicső védelem után épp oly fényes támadásban. Az igazságos Isten oltalma legyen velünk.

Tudósításaink a következőket jelentik:

A kárpáti orosz sereg megkezdte a visszavonulást.

Budapest, április 22. (Saját tud.) Berlini tudósítások megerősítik, hogy a kárpáti orosz sereg megkezdte a visszavonulást, ami első bizonyítéka a nagy gyöngülésnek, melyet a hónapokon át tartó harcokban szenvedett.

Az oroszok nem akarnak offenzívát.

Budapest, április 22. (Saját tud.) A Pester Lloyd haditudósítója jelenti, hogy az oroszok a Dnyeszter és a Pruth között mélyen beásták magukat. Néhol, elvéve ágyuharcok vannak. Az oroszok részé-

ről nincs hajlandóság offenzívára. Csapataikat a Dnyeszter balpartjára vonták.

Heves ágyuharcok a román határon.

Budapest, április 22. (Saját tud.) A Romániával határos fronton többé-kevésbé

heves ágyuharcok vannak. Az esőzés megszűnt, ezáltal talajviszonyok megjavultak. Helyzetünk állandóan kitünő.

Az ellenség támadását véresen visszavertük az uzsoki szorosnál.

Budapest, április 22. (Hivatalos.) Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciában helyenként ágyuharc volt. A kárpáti arcvonalon úgy az uzsoki szorosban és annak mindkét oldalán lévő állásaink ellen intézett újabb rohamot véresen visszavertük. A heves támadások alkalmával, amelyek részben tüzéségünk leghatásosabb tüzeiben összeomlottak, részben pedig a gyalogság ellentámadásai által visszavetettek, ismét igen súlyos veszteségeket szenvedett az ellenség. Csak egy az ellenség által ismételtlen megtámadott hegykupon lévő állások előtt négyszáznál több orosz hullt hevert. A 12. gyalogezred, a brassói és marosvásárhelyi 22. és 24. honvédgyalogezredek, valamint a harcokban részt vett egész tüzéség különösen kiűntették magukat.

1200 orosz elfogtunk. A kárpáti arcvonal többi szakaszában, továbbá Délkelet-Galiciában és Bukovinában csak helyenként ágyuharci csatározások voltak. Hőfer. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Halálra ítélték a kedive merénylőjét.

Budapest, április 22. (Saját tud.) Kairóból jelenti, hogy a kedive merénylőjét halálra ítélték. (Magyar Távirati Iroda.)

Értesitem a n. é. közönséget, hogy üzletemben készülnek a legszebb tavaszi és nyári öltönyök, felöltők és szalon ruhák a legjutányosabb árban. A főtisztelendő papság szállítója.

Készítetek továbbá bármely fegyvernemhez előírás szerinti egyenruhákat kifogástalanul 24 óra alatt.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel

BUMBERA ISTVÁN, papi, polgári és egyenruha szabó
Bazár-épület, a színházzal szemben. Helyi és vidéki telefonszám: 869.

A Leszámitoló és Jelzálogbank közgyűlése.

A nagyváradi pénzügyintézetek között mily kiváló helyet foglal el a Leszámitoló és Jelzálogbank, azt örömmel konstatálták az intézet tegnap este tartott közgyűlésén. Dacára a háborús viszonyok által megbénított közgazdasági tevékenységnek ez a pénzügyintézet az elmúlt évben nemcsak derekasan kiállotta a megrázkódtatást, hanem igen szép eredményt produkált. Ez elsősorban a vezérigazgató érdeme, aki körültekintéssel és szakértelemmel vezette az intézetet.

A tegnapi közgyűlésen Szájbely Gyula udv. tanácsos elnökolt s a részvényesek nagy számmal voltak jelen.

Elnök üdvözlővén a megjelent részvényeseket, örömet fejezte ki, hogy ily szép számban jelentek meg. Bejelentette, hogy letétett 9247 részvény, 2369 szavazattal s jelen van 38 részvényes és így a közgyűlés határozatképes.

Moskovits Miksa vezérigazgató felolvasta az igazgatóság jelentését a következőkben:

Az 1914. évi jelentésünket a következőkben van szerencsénk előterjeszteni:

Biharvármegyében két év óta rendkívül kedvezőtlen természeti eredmények kapcsolatosan az általánosan súlyos gazdasági helyzettel intézetünknek az eddigi arányokban való fejlődését nehezítették.

A lefolyt üzleti év első felében a viszonyok, főleg pedig a kilátások javultak, a kamatláb nivója alább szállott, így az első év fele normálisan folyt le.

A július hó végén beállott nagy háboru, mely méretében példátlan, következményeiben kiszámíthatatlan, válságos helyzetet teremtett. Ebben a kritikus időben rendületlen bizalommal, az igaz ügy végleges diadalában ügyfeleinkkel szemben a legnagyobb kiemléttel jártunk el — sőt indokolt esetben kisebb új kölcsönök nyújtásával a köznek javára és megnyugvás előidézésére igyekeztünk hatni.

Igy esett, hogy üzletünk terjedelme nem csökkent. Tevékenységünk, követeléseink még fokozottabb gondozására szorítottak, ami által sikerült minden számottevő kárt elkerülni. Igaz ugyan, hogy ennek főoka abban rejlik, hogy nagyobb tételű követeléseink jelzálogilag vannak biztosítva.

Ezen követelések jövedelmezősége azonban csökkent, mert ezek a kihelyezések hosszabb lejáratra vannak fix kamatra lekötve, míg mi, a nem tovább adott kölcsöneink után ezidő szerint magasabb kamatot vagyunk kénytelenek fizetni.

Leírásokat nagyobb mérvben eszközöltünk, mert a jelenlegi helyzetben, amikor minden vagyoni érték a legközelebbi jövő alakulataitól függ, a szigorú mérlegelést indokoltnak látjuk, annival is inkább, mert a romboló hatású háboru még folyamatban van.

Legmesszebbmenő óvatosságból indokoltnak látjuk és javasoljuk, hogy tartalékunk ketté választassék oly formán, hogy az 1,000,000 koronát meghaladó részből veszteség tartalékalap képeztessek, jogosítva lévén az igazgatóság ezen tartalék terhére minden felmerülő veszteséget leírni.

A hadikölcsönre intézetünknek 570 450 korona jegyzés történt, ebből saját számlánkra 65,000 koronát vettünk, a többi betevőink részéről lett igénybe véve. Ha ezt az összeget számításon kívül hagyjuk, úgy betéteink érintetlenek, sőt a folyó év első három hónapjában eddig 250,000 kor. emelkedést tüntetnek fel.

Reescompteunk 840,960 korona 18 fillérrel emelkedett, amit részben a hadiköl-

csönre igénybe vett összeg pótlására, részben lombard tartozásunk visszafizetésére fordítottunk.

E visszaváltás folytán záloglevelekben elhelyezett és azonnal értékesíthető tartalékjaink 1,000,000 koronára emelkedtek, melyeket az Osztrák-Magyar Bank és Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjainál állandó rendelkezésünkre tartunk, ezen kívül cca 400,000 korona készpénz állott rendelkezésünkre.

Tárcánkban levő értékpapirjaink közül azon zálogleveleket, amelyeket jogosítva vagyunk teljes névértékben visszafizetésre felhasználni, 97 es árfolyammal vettük fel, míg a többi értékpapirjainkat az 1914. július 25-i árfolyamon alul állítottuk be.

Ez utóbbi beállítás folytán előállott árfolyamkülönbséget fejében 82,774 kor. 08 fillért irtunk le. Ugyanevak az 1914. év eredményének rovására követeléseinkből 66,126 korona 66 fillért leirtunk.

A rendkívüli helyzet nagyobb méretű jótékonyt igényelt tőlünk, aminek az év folyamán főként telhetőleg eleget tettünk. Nagyobb kiadást okozott a hadikórház céljaira díjtalanul felajánlott Rákóczi uti házuk, mert annak bérjévédelme 12,000 korona.

Igazgatóságunk tagja közül lovag dr Wertheimstein Heinrich, az intézet tisztviselői közül pedig 6-an vesznek részt fegyverrel a haza védelmében, köztük Vitan Zoltán, aki vitézségéért hadnagygyá lett előléptetve és vitézségi arany érdemkereszttel kitüntetve.

A hadbavonultak közül a legénységi állományba szolgálók teljes fizetésüket, a tisztek pedig félfizetésüket élvezik.

Ezen beszámoló után van szerencsénk az elmúlt üzletév főbb forgalmi adatait és a felügyelő-bizottság által megvizsgált és helyesnek talált zárszámadást szíves tárgyalás és elfogadás céljaiból a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni.

A zárszámadások szerint az 1914. év 218422 49 K tiszta nyereséggel zárult, amelynek felosztására nézve indítványozzuk, hogy ezen összegből a tartalékalap gyarapítására 25000 K. Az igazgatóság és vezérigazgató jutalmakára alapszabály szerint 29753 86 K. A felügyelő bizottság elnök tiszteletdíjára 750 K. A felügyelő bizottság tiszteletdíjára 2500 K. A tisztviselők jutalmazására 4800 K. Jótékony célra 2000 K. Az 1914. évi szelvények beváltására szelvényenként 10 K, azaz 150000 K. Végül a még fennmaradó 3618 63 K, 218422 42 új számlára irassék elő.

Fenti javaslatunk elfogadásával kérjük, méltóztassék elhatározni, hogy az osztalék a közgyűlést követő naptól folyóvá tétessék és részvényeink 16. számu szelvényei pénztárunknál, valamint a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölesön Rt. nál Budapest, darabonként 10 koronával beválthatók legyenek.

Ezek után kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy a felügyelő bizottság jelentése alapján beterjesztett mérleget elfogadni, helybenhagyni, ezzel kapcsolatosan a felmentvényt megadni méltóztassék.

A jelentés felolvasása után Szájbely Gyula elnök emelkedett szólásra. Azt hiszi, hogy a jóidők magas osztalékának ideje leűnt. Az elnök kötelessége a részvényeseket tájékoztatni az eredményről s megmagyarázni a jelentés adatait. Az igazgatóság fontos javaslattal lép a részvényesek elé. Most egy éve nem sejtették, hogy a viszontlátás ily súlyos körülmények között lesz. A világháboru lehet, hogy teljesen átalakítja a nemzet politikai, közgazdasági és társadalmi viszonyait. Nem remélték a nagy megrázkódtatást, de hála Istennek az ellenség hiába döngözt az ország kapuit. Sokan vannak a haretéren a tisztviselők közül s bizonyára a részvényesek hozzátartozói közül

is, akik vérüket áldozzák a hazáért. Ezeknek kötelességünk elsősorban hálás elismerésünket kifejezni.

Majd rátért magas szárnyalású beszédében a háboru által teremtett helyzetre, amely halomra döntötte összes reményeinket. Kötelességünk, hogy az esetleg közeledő veszéllyel szemben állást foglalni. Az igazgatóságnak nehéz feladat jutott, mert össze kellett egyeztetni a részvényesek érdekeit, de figyelemmel kellett lenni arra is, hogy az intézet integritása, mely az eddigi erős alap megmaradjon. Az igazgatóság abból indult ki, hogy jogosulatlan volna egy világháboru összes terheit a jelenlegi részvényesekre háritani, ezért tekintélyes dividendát ajánl a tartalékokra. Az intézet alapjait meg kell tartani, s ami nem egészséges, a közgazdasági hátrányokat nem bírja, azt kiküszöböljük. Ez ugyan némi hátránnyal jár, de szükséges, hogy az eseményekkel szemben védbástyát emeljünk s vértézve legyünk.

E tekintetben nem egyedül állunk, mert az összes többi intézetek is ezt tartották szemelőtt, nekünk is ez ösvényen kell haladnunk. Ha az optimizmusról lemondunk, szembe kell nézni a veszéllyel. Lehet, hogy új hatalmas lendület következik, de az ellenkező is lehet. Ha a közönség látja az óvintézkedéseket, a bizalom felénk fordul; ez a bizalom volt értékes kincse az igazgatóságnak. (Éljenzés.)

Ezután Komlóssy József felügyelő bizottsági elnök felolvasta a felügyelő bizottság jelentését.

A közgyűlés a jelentést és a mérleget elfogadta és a felmentvényt megadta.

A választásokra kerülén a sor, a felügyelő bizottságot a következők közül alakította meg: Komlóssy József (elnök), Balogh Kálmán, Lindner Bernát, Rendes Izidor, dr Szavte Gyula, dr Samson Márton.

A kisorsolt igazgató tanácsosok helyébe megválasztottak Balogh Mihály, Baumeister Ernő, Frankl Zsigmond, Helfy József, dr Jónás Emil, dr Krüger Aladár, Lindner Ignác, Mátéh Lajos, Molnár Henrik, Vajda Géza, Weimann Béla és Weisz Jenő.

A közgyűlés végén Darvassy Lajos indítványára a részvényesek jegyzőkönyvi közszöveget szavaztak úgy az elnöknek, mint a vezérigazgatónak, az igazgatóságnak, a felügyelő bizottságnak és a tisztviselőnek.

A közgyűlés az elnök elterelésével ért véget.

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!
Reichard Dezső
 Rákóczi-ut. Orsolya zárda épület.

x Poloskairtó NOXIN biztos szer.
 Ara 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

Biharmegye a háboru alatt.

Mit áldozott eddig a megyei tisztikar?

A hadviselő felek mindenike megtette már az intézkedéseket a második hadikölcsön jegyzése iránt. Ez a legegészségesebb pénzművelet, amire a háboru tanította meg az országokat, célszerűnek mutatkozik nálunk is. Lehetséges, hogy már a közel jövőben szó lesz erről s ez esetben minden valószínűség szerint az elsőt is felülmuló eredménnyel végződnek. Ily lehetőség mellett nem lesz talán minden érdekesség nélküli, ha rámutatunk arra a nagyon szép és méltánylandó hazafias cselekedetre, amit Biharvármegye ezen a téren is kifejtett.

Alább közöljük a vármegyei tisztikarból azok névsorát, akik a hadi kölesön jegyzésben részt vettek. Megjegyezzük, hogy a tisztviselők nagy része még többet is jegyzett volna, azonban a miniszteri rendelet szerint az előlegként levonandó összeg terhére csak a fizetés 10 százalékát volt szabad jegyezni.

A jegyzések a következők:

I. Központi tisztviselők.

Fráter Barnabás alispán	850 K
Keszthelyi Zoltán főjegyző	650 "
Dr Wallner Ödön főügyész	500 "
Dr Fássy Lajos tb. főügyész	300 "
Dr Gyöngyössi István tb. főügyész	200 "
Balogh János tb. főjegyző	200 "
Balogh Elemér tb. főjegyző	100 "
Fráter László aljegyző	200 "
Osváth Lajos főlevéltárnok	400 "
Bócz Gyula irodatiszt	200 "
Schüller Antal irodatiszt	100 "
Márton Géza irodatiszt	100 "
Soltész Szánthay Stefi irodatiszt	100 "
Biró Imre irodatiszt	50 "
Verner Kálmán árvaszéki elnök	200 "
Fráter Kálmán árvaszéki h. elnök	600 "
Tóth Albert árvaszéki ülnök	200 "
Dr Pallay Béla aljegyző	200 "
Ifj. Kovásznay Marcell aljegyző	200 "
Vargha Akos aljegyző	150 "
Farkas Dániel irodatiszt	200 "
Lőrinczy Kálmán irodatiszt	50 "

II. Kültisztviselők.

Főszolgabírók:

Nagy Márton központ	750 K
Kovács Marcell Székelyhid	700 "
Doboz Kálmán Érmihályfalva	700 "
Kelemen József Szalárd	500 "
Tempeleán Dezső Vaskóh	400 "
Ertsey Zsigmond Magyaracseke	200 "
Ertsey Géza Beél	100 "
Barthos Gábor Cséffa	100 "

Szolgabírók:

Ertsey Lajos központ	300 K
Báró Podmaniczky Károly központ	150 "
Kenéz Sándor központ	100 "
Dr Középegy Dezső Belényes	200 "
Zih Károly Belényes	100 "
Dr Mártonffy Gyula Margita	200 "
Hirschmann Gyula Margita	150 "
Bölönyi István Magyaracseke	100 "
Darabon Andre Margita	300 "
Tóth István Nagyszalonta	200 "
Szunyogh Barna Székelyhid	200 "

Járásbeli többi tisztviselők.

Dr Kassay Kálmán közp. járásorvos	300 K
Nyilas Frigyes	100 "
Bródy Sándor	100 "
Némethy József	100 "
Tóth Imre	50 "
Biró Sándor	100 "
Mangra József	50 "

Weiberger Armin	200 K
Gödény László	100 "
Merszáros Valér	100 "
Pálza Viktor	100 "
Koós Mihály	100 "
Özv. Latavszky Ferencné	100 "
Farkas Elek	100 "

Osszesen: 12.800 K

A vármegyei tisztikar azonban nemcsak ezen a téren tett ki magáért, hanem minden irányban megmutatta, hogy nemcsak frázisokkal kell szolgálni ebben a nehéz időben a hazát, hanem legnehezebb kötelességei terén is.

Köztudomású p. o. hogy a hadi állapot épen a vármegyei közigazgatásra zúdított tiszteres munkát. Ezt legjobban illusztrálja az a körülmény, hogy ma a törvényhozás a bírósági hivatalnokokat akarja a közigazgatás kisegítésére átengedni. És akkor mikor Nagyvárad városa az ő nélkülözhetetlen tisztviselőinek kisegítésére a segéd munkaezők egész tömegét alkalmazza, addig Biharvármegye egyetlen tisztviselőjét sem jelentette ki nélkülözhetetlennek. Ott találjuk a vármegyei tisztviselőket a harcolók sorában, egyik-másik már háromszor is idehaza vult, még pedig nem is huruttal, hanem súlyos sebekkel.

Az idehaza maradt egyharmad tisztikar zugolódás nélkül a legnagyobb lelkiismeretességgel és lehető legnagyobb gyorsasággal végzi a tiszteres munkát. Ezek az óriási feladatot teljesítő tisztviselők, addig míg mások drágasági pótlékért kérvényeznek, családtagjaiktól a legszükségesebbet megvonva, már 9-ik hónapja áldozzák fizetésük 1 százalékát a haza oltárára.

Biharvármegye követendő példája, azt hisszük, nem marad egyedül. Közel van az idő, mikor azok is belenyulhatnak zsebeik mélyébe, akik eddig csak predikáltak a jótékonyt, a hazafiságot, az áldozatkésztséget, de különben, ha egy kicsit kutatni kezdjük, hogy hát a predikátor ur tett, adott-e valamit, sajnos azt tapasztaljuk, hogy bizony még nem.

A 20 és 24 éves népfölkelők bevonulása.

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a honvédelmi miniszter következő rendeletét:

Bevonulási hirdetmény.

Mindazok a népfölkelésre kötelezett magyar állampolgárok, akik 1891. és 1895. években születtek és az 1915. évi február hó 18. tól március hó 24. ig terjedő időben megtartott népfölkelési bemutató szemlén vagy a későbbi utóbemutató szemlén népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtak, amennyiben névszerint fölmentve nincsenek.

1915. évi május hó 15-én a népfölkelési igazolványi lapon föltüntetett m. kir. honvédelmi kiegészítő, illetőleg cs. és kir. kerületi parancsnokság székhelyénél tényleges szolgálatra toznak.

Ausztriában tartózkodó alkalmasnak talált honvédelmi kiegészítő, illetőleg cs. és kir. kerületi parancsnokság székhelyénél tényleges szolgálatra toznak.

mint egyévi önkéntesek is) már besoroztatnak, tekintet nélkül születési évfolyamukra, 1915. évi május hó 15. én tartoznak tényleges szolgálatra bevonulni.

Ezenkívül behivatnak ugyancsak 1915. évi május hó 15. ére népfölkelési tényleges szolgálatra, a tartózkodási hely szerinti honvédkiegészítő parancsnoksághoz, azok a — eredetileg a hadsereghez, illetőleg a honvédséghez beosztott — magyar honosságú népfölkelésre kötelezett volt póttartalékosok, akik katonai kiképzés céljából szolgálati kötelességük ideje alatt nem hivatnak be és így katonailag kiképezve nincsenek; továbbá azok a bármely felekezethez tartozó népfölkelésre kötelezett fölszentelt papok (fölvett lelkészek), akik hivatásukat bármely okból nem folytatják.

A bevonulók lehetőleg alsó és felső ruhával, felső posztókabáttal és erős lábbelivel, mindenestre evőeszközzel, evőeszeivel és két-napi étellel vonulnak be.

A m. kir. honvédségbe, vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni öhajtó népfölkelésre kötelezett a törvényes korlátok között a csapattestet maga választhatja, a tényleges szolgálatra történt bevonulása után azonban csak ahhoz a csapattesthez kérheti a felvételét, ahová mint népfölkelésre köteleztet beosztották.

Igazságügyi tisztviselők a közigazgatás szolgálatában.

Megjelent

Tisza István gróf rendelete.

Napok óta beszélnek, hogy a kormány egyes igazságszolgáltatási tisztviselőket a közigazgatáshoz fog átrendelni. Ennek a föltette nagy fontosságú rendeletnek életrevalóságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a hír a közigazgatás körében rendkívüli nagy tetszéssel találkozott. Értesülésünk szerint a kisegítőül átrendelő tisztviselők közül első sorban Biharvármegye kap kisegítő munkaezőket, mivel innen vonult be katonai szolgálatra a legtöbb tisztviselő. A rendelet, mely az áthelyezések iránt intézkedik, már meg is érkezett a vármegyéhez.

Eszerint az igazságügyi miniszternek jogában áll az ellenséges betörés miatt, a háboruból folyó más ok miatt neködő bíróságot más székhelyre hadszíntér járásbíróságainak bíróságokra is átruházhatj.

Ha valamely bírósági hivatalnokokat a háboru következtében forgalma a háboru nyen csökken, az igazságszolgáltatás tartamra lezár.

A bírósági hivatalnokokat az igazságügyi miniszternek az igazgatási hatóságokhoz szolgálatra áthelyezése érdekében megengedni. A bírósági hivatalnokokat az igazgatási hatóságokhoz szolgálatra áthelyezése érdekében megengedni. A bírósági hivatalnokokat az igazgatási hatóságokhoz szolgálatra áthelyezése érdekében megengedni.

A bírósági hivatalnokokat az igazgatási hatóságokhoz szolgálatra áthelyezése érdekében megengedni. A bírósági hivatalnokokat az igazgatási hatóságokhoz szolgálatra áthelyezése érdekében megengedni. A bírósági hivatalnokokat az igazgatási hatóságokhoz szolgálatra áthelyezése érdekében megengedni.

los órák tartama alatt teljesített szolgálatáért külön díjazás nem jár.

A rendelet, melyet gróf Tisza István irt alá, a kihirdetés napján, tehát április 10 én lépett életbe. Egyes bíróságoknál már meg is kezdték annak végrehajtását. Fráter Barnabás alispán tegnap kapta meg a rendeletet.

Az igazságügyminiszteriumban most folynak az összeírások s pár nap múlva már a jelenleg munkanélkül lévő tisztviselőket be is osztják új szolgálatokba.

Kuszkóné Heigel Ilus halála.

A harctérről a felesége temetésére.

Egy bájos, kedves fiatal uriaszony megszünt mosolyogni. Kuszkó Endre honvédfőhadnagy neje, a poétalelkű fiatal asszony, lapunknak is kedvelt munkatársa nincs többé az élők sorában.

Meghalt akkor, amikor másodszor indult férje a csatákra.

Szomorú, bus tragédia — egy ama sok közül, amelyeket ez a háború olyan kegyetlen bőséggel ont kilenc hónap óta.

Kuszkó Endréék ideális családi boldogságban éltek. A férj kiváló, hivatásos katoná, a feleség gyöngéd, művészi lélek, gondos feleség és önfeláldozó anya. Kuszkóné Heigel Ilus poéta és festő volt. A kis családi otthon szobái tele vannak a korán elhunyt uriaszony szebbnél szebb festményeivel, cikkei, elbeszélései és költeményei pedig, melyek közül legtöbbet a Tiszántúlnak adott át közlésre, széles körben keltettek feltűnést. Legutóbb Nagyszombaton közöltünk tőle egy szép verset; ezt már betegen írta nekünk — de ki gondolta volna, hogy ez volt utolsó irodalmi munkája?

Kuszkóné betegsége régebbi keletű volt de teljes erővel a háború okozta izgalmak folytán tört ki. Férjét a háború első idején harcba szólította kötelessége; hősiesség után súlyosan megsebesülve tért vissza. Neje, bár maga is gyöngékedett, igazi önfeláldozással ápolta még a kórházban is. Mire a férj lábadozó sorra került, felesége annyira elgyöngült, hogy ő is gyógykezelésre szorult. Kuszkó Endre még maga is csak félig felépülve sebéből, családjával együtt az Adria partjain keresett maga és felesége számára üdülést, míg a kötelesség ismét haza nem szólította. Neje vele jött vissza Nagyváradra, betegen, összetörve. Föl sem kelt azóta az ágyból. Férje gyöngéd szeretete ápolta; közben azonban megjött a parancs, mely Kuszkót ismét a harctérről szólította. A súlyos beteg feleségének meg sem lehetett mondani a valót; azzal nyugtatták meg, hogy férje csak hosszabb több napos gyakorlatra távozik.

Kedden hajnalban utazott el századjával Kuszkó Endre, szívettség bucsuzás után; szerdán délután pedig az itthon maradt feleségét megváltotta szenvedéseitől a halál szelid angyala.

A tragikus esetről táviratilag értesítették Kuszkó Endrét, akinek felsőbb parancsnoksága megengedte, hogy a temetésre hazatérjen.

Egyetlen kis gyermekük, a szőszke Klárka pedig nem tudja, hogy ebben a világok

egybeomlásában ő az egyik legjobban sujtott árva, akit a háború gyilkos izgalmai a szerető édes anyától fosztottak meg s akinek édesatyja az anya sírjától indul ismét szembenézni minden percben száz halállal.

Az elhunyt fiatal uriaszony temetése ma d. e. háromnegyed 10 kor lesz. Az Urak Mária Kongregációnak tagjai testületileg vesznek részt a ma délelőtti 10 órakor az olasz plebánia templomban tartandó rekviemen.

*

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak benső fájdalommal de az Isten akaratában való megayugvással jelentjük, hogy Kuszkó Endréné szül. Heigel Ilus folyó április 21-én délután 4 órakor életének 23 ik és boldog házasságának 4 ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után visszaadta drága lelkét Teremtőjének. Magboldogult drága Ilusunk teteme folyó április hó 23 án délelőtti háromnegyed 10 órakor Vizezetécutca 56. számú gyászháznál végzendő becszentelés után, a nagyváradi római katolikus plebániai templomba fog vitetni s a 10 órakor bemutatandó requiem után a vasúti pályaudvarra kísértetvén, Kolozsvárra szállíttatni, hol a köztemető halottas kápolnájából folyó hó 24-én délután 4 órakor fog örök nyugalomra tétetni. Kolozsvárt, az engedelmű szentmise folyó április hó 26 án fog a drága halottért bemutatattatni, a szent Ferenc rendiek templomában. Mely végtisztességre a boldogultnak rokonai, tisztelői meghívattak. Nagyvárad, 1915. április 22. Az örök világosság fényeskedjék neki! Heigel Lipót mint apa. Özv. Heigel Józsefné mint nagyanya. Kuszkó Endre magyar kir. honvédfőhadnagy mint férje. Kuszkó Klárka gyermeke. Heigel Carola férj. dr Schmidt Konrádné ifj. Heigel Albert Heigel Ákos mint testvérei. Dr Schmidt Konrád mint sógora és gyermeke: Mária.

Nem lesz nyári szabadság a hivatalokban.

Gyorsított bünyügyi eljárásokra rendelték ki a törvényszéki bíróságot és jegyzőket.

— Saját tudósítónktól. —

A háború a maga hatását igen érezhetővé tette az egyes hivatalokban is, amennyiben a munka jelentékenyen megszorított. Másrészt ez egyes katonai behívások erősen megcsappantották a hivatalok tisztikarát és személyzetét.

Aránylag jóval nagyobb munkát kell végezniük most az egyes hivatalok tisztviselőinek, mint békében, amit még jelentékenyen megnagyobbít a katonai szolgálatra bevonult tisztviselők hiánya.

Nem csoda tehát, ha ilyen körülmények között egyáltalában szó sem lehet a tisztviselőknek a békeidőben szokásos nyári szabadságáról.

A munka feltorlódása, a háború okozta rendkívüli ügyek és eljárások száma oly nagy, hogy a miniszterek a resszortjukhoz tartozó hivatalok vezetőihez leiratot intéztek, amelyben utasítják őket, hogy a rendes és szokásos szabadságot a háborús időkre való tekintettel nem adhatott sem a tisztviselőknek, sem pedig a segédszemélyzetnek.

A nagyváradi kir. postaigazgatóság a vasut és a kir. törvényszék vezetői az egyes

miniszterek ezen fontos rendelkezését tudatták már a tisztviselőkkel, akik mindnyájan szívesen vállalták a tőlük megkövetelt nagy áldozatot.

A nagyváradi kir. törvényszék birói és jegyzői karát erősen csökkenteni fogja az a körülmény, hogy a kir. törvényszék kebeléből bíróságot és jegyzőket rendelték ki a felvidéki kir. törvényszékek területén folytatandó, nagyszámú gyors bünyügyi eljárások vezetésére. A kérdéses területeken a háború miatt a bünyügyek felhalmozódtak, azonkívül most a háború alkalmával felmerülő különleges ügyek annyira elszaporodtak, hogy ezeknek elintézésére a kérdéses területen levő törvényszékek birói és jegyzői kara nem elegendő, éppen ezért az igazságügyi miniszter a nagyváradi és más kir. törvényszékek kebeléből delegált bíróságot és jegyzőket a kérdéses kir. törvényszékek kisegítésére.

Bonyodalmak egy tejszállítás körül

Perlik Nagyvárad városát.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad városa szerepel alperesként abban a polgári perben, amelyet az ortodox hitközség tejesarnoka indított ellene a járásbíró előtt azon a címen, hogy a köztük fennálló szerződés rendelkezéseit nem tartotta be a városi tejközpont ami által jelentékeny károkat okozott az ortodox izraelita hitközség tejesarnokának.

Nagyvárad város tejközpontja 1914. év január 7 én szerződést kötött az ortodox hitközség tejesarnokával, amelynek értelmében a tejközpontnak naponként 300 l. palackos tejet kellett szállítani a hitközségi tejesarnok részére. Eanek a szerződésnek a tejközpont csak részben felelt meg. A rendelkezés egyes pontjait nem tartotta be, minélfogva jelentékeny károkat okozott a hitközségi tejesarnoknak.

A tejközpont a szerződést következőképpen szegte meg.

Megállapodás jött létre, hogy az üzlethez közeleső viszonttejelárusítókhoz a tejközpont kóser tejet nem fog szállítani.

Mégis az 1914. év július havában a Kapucinus-utcai tejesarnok részére naponként 100—150 l. tejet szállított. E körülmény folytán a tejközpont megkárosította az 1914. év aug., szept. és okt. hónapjaiban a hitközségi tejesarnokot összesen 360 koronával.

Többször kérte szóbelileg és levél útján a tejközpontot a tejesarnok, hogy a szerződésileg megállapított naponkénti 300 l. tejet szállítsa, mindazonáltal a tejközpont naponként csak 200 liter tejet szállított. Így tehát a nov. és dec. hónapban 6000 l. tejjel kevesebbet szállított a tejközpont. Az elmaradt haszon literenként 4 fillért számítva 240 koronavesztést jelentett.

Január hóban 9300 l. tej helyett csupán 6275 l. tejet szállított a tejközpont. A nem szállított 3025 l. tejet literenként 10 fillérel drágábban szerezte be a tejesarnok és az így szenvedett kár 302 K 50 fill.

A szerződésben megállapított palackos tej helyett kannás tejet szállított a tejközpont. A palackolás külön költsége 125 korona 50 fillér volt.

A pótszerződésben a tejet a tejközpontnak a tejesarnok részére 2 fillérrel olcsóbban kellett volna szállítani, mégis a Kapucinus-utcai tejesarnok részére 24 fillérért szállította a tejet a központ, ellenben a hitközségi tejesarnoknak 26 fillérért. A kár, amely itt fölmerült, körülbelül 251 korona.

Az ortodox hitközség tejesarnokának a Nagyvárad város tejközpontja ellen indított polgári pörét tegnap délelőtt tárgyalta *Kolt-hay* Kornél kir. járásbíró. A hitközségi tejesarnokot dr. *Faragó* Sándor képviselte, Nagyvárad városát dr. *Zilahi* Gusztáv tb. ügyész. Ezen tárgyaláson csupán egy tanut hallgatott ki a bírót, a tejközpont vezetőjét, aki tényleg beismerte, hogy nem szállította a tejközpont a szerződésileg megállapított tejminőséget, továbbá, hogy a palackos tej helyett kannás tejet szállított a tejközpont.

Még mintegy nyolc tanu kihallgatása van hátra, akiknek vallomása majd tisztázza a bonyodalmas tejer részleteit. A mai tárgyalást a bíró elnapolta. Érdeklődéssel nézünk a per fejleményei elé.

..HIREK..

A „Nagyvárad Zeneiskola“ háborus hangversenye.

Az egész város zeneileg képzett társadalma rendkívüli érdeklődéssel tekint azon hangverseny elé, amelyet a „Nagyvárad Zeneiskola“ vasárnap délután rendez. A hangverseny műsorán csupa felsőosztályú növendékek szerepelnek, akik közül többen a budapesti zeneakadémia magán növendékei, így tehát igazi műélvezetre tarthatunk számot. A háborus hangverseny, amelynek jövedelmét a rokkant és a háboruban megvakult katonák javára fordítják, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Katolikus Kőr Szent László termében lesz megtartva.

A hangverseny műsora a következő:

1. Golmark: Sakuntala nyitány 8 kezű; két zongorán előadják I. Szokolay Erzs, Szalay Elemér, II. Somló Aranka, Kalenda Boriska.
2. Bach a moll Suite-ből, a) Prelude, b) Sarabande, c) Bourrée. Heller: Saltarello Kardos Magda.
3. Jensen: Fernsicht, Gade: Scherzo Krauss Irén.
4. Schubert: Impromptu Esz dur Weisz Rezs.
5. Godard: A reggel Grósz Ilonka Bodó A.; Bourrée Havas Rózi.
6. Kjerulf: Bölcsődal Ternyei Pál. Szendy: Allegro Ternyei Edith.
7. Beethoven: Andante f-moll Leipnik Erzs.
8. Raff: Rigaudon Aczél Ilonka.
9. Grieg: Sonate e moll I. tétel Gerő Magda.
10. Chopin: Fantasie Impromptu Waldmann Erzs.
11. Mozart: Versenymű B-dur Leipnik Erzs. Második zongorán kíséri Waldmann Erzs.
12. Schumann: Papillon Perlesz Vilma.
13. Brahms: Konzert-étüde Des dur Barabás Erzs.
- Magyar tánc Des-dur Barabás Erzs.

14. Schubert: Fantasie e-moll, két zongorán előadják Váradi Stefi és Gerő Magda.

*** 400,000 korona kölcsön élelmiszerekre.** Tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága, hogy a város közönsége részére szükséges élelmiszerek beszerzéséhez szükséges kölcsön felett tanácskozzék. A tanács már kellőleg előkészítve hozta az ügyet a közgyűlés elé s így alig negyedóra alatt vége volt a közgyűlésnek. — *Hlatky* Endre főispán elnököl s a törvényhatóság tagjai közül kevesen jelentek meg. A tanács előterjesztést tett, hogy az élelmiszerek beszerzésére a városi pénztár már nagyobb összeget engedélyezett s ugyancsak erre a célra a Nagyvárad Takarékpénztártól vettek fel folyószámlakölcsönt. A város azonban nincs abban a helyzetben, hogy erre a célra pénzkészletet lekösse, miért is a tanács meg egyezésre lépett az Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztárral 400,000 korona folyószámlakölcsön iránt. A város az Osztrák Magyar Bank kamatlábján felül 1 és fél százalékkal magasabb kamatot fizet s az egész kölcsönt ez évi augusztus hó 15 én visszafizeti. Ezen kölcsönt tisztán közértelemezési kiadásokra fordítja a város. Az élelmiszerekből befolyó összegeket ugyanezen pénzügyintézetnél helyezi el folyószámlára. A tanács előterjesztését a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

*** Kitüntetett tüzérszázados.** A Magyar Kurir jelenti: A király *Bangha* Imre tüzérszázados, P. *Bangha* Béla jézustársasági atya öccsét, hősiesség magatartása elismeréséül a hadiékítményes katonai érdemkereszttel tüntette ki.

*** Katonai kitüntetések.** A király megparancsolta, hogy az 1. he. bel. *Wagner* Gyula századosnak, *Sándor* Lajos és báró *Szepessy-Szokolli* Rezső hadnagyoknak, azonkívül *Marzso* Tihamér 19. táb. tüzérezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dícséret elismerés tudtul adassék. Továbbá az ellenséggel szemben tanúsított különösen kötelességű szolgálatainak elismeréséül *Neuhold* Ferenc 19. táb. tüzérezredbeli I. oszt. számvivő altisztnek a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, *Barbu* Vazul 7. he. bel. huszárnak pedig, két huszárnak a vízbefulástól saját élete veszélyeztetésével véghezvitt megmentése elismeréséül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

*** Lesz-e rendkívüli megyegyűlés.** Biharvármegye törvényhatósága évenként minden májusban rendkívüli közgyűlést szokott tartani. Ezekben a gyűléseken töltik be a Ludovikán üresedésben levő 2 katonai alapítványi helyet. Az idén május 19 én tartana rendkívüli közgyűlést a vármegye. Eddig azonban még nem érkezett be pályázat a két helyre. Május elsején zárják le a pályázati határidőt, ha tehát addig akad reflektáns a katonai helyekre, akkor nem tartanak rendkívüli megyegyűlést.

*** Előléptetések a vasutnál.** Május 1-én a vasutnál is nagyobb arányú előléptetés történik. Több tisztviselő emelkedik a ranglétrán, akik szorgalmas és derék munkálkodásukkal mindnyájan megérdemlik az előléptetést. Az előléptetett tisztviselők névsora a következő: *Singlary* Gyula forgalmi főellenőr, forgalmi főnök felügyelő, *Rózsa* Ambrus forg. főnökhelyettes főellenőr. Ma-

gasabb rangfokozatba kerülnek: *Szentlélek* Kálmán osztálymérnök felügyelő, *Baumann* János főmérnök, *Horváth* Lázár ellenőr, *Machnievszky* Viktor ellenőr, *Czirák* Ferenc ellenőr; *Klementisz* Árpád, *Bárdy* István, *Steiner* Béla, *Szirmay* György és *Ritter* Ernő hivatalnokok.

*** Veszedelmes szökőkutak.** Az érmihályfalvai járásban sajátságos körülmény vonta magára a hatóságok figyelmét. A járás területén ugyanis nagyon sok helyen de maga érmihályfalván is a talaj felszórásának legkisebb megbontása után, sőt egy pálcika leszurása nyomán is valóságos szökőkutak keletkeznek. Ezek a kellemetlen szökőkutacsák legujabban az érmihályfalvai főszolgabírói hivatal egyik melléképületét támadták meg úgy, hogy a főszolgabíró jelentést tett a dolgról az alispánnak. A meg-ejtett vizsgálat során megállapították, hogy a dunatödvár—máramarosszigeti állami út az esővizet nem bocsátotta le s a víz a talajba szivárgott s azt annyira telítette, hogy most lépten-nyomon kibuggyan a földből.

*** Temetés.** Nagy részvét mellett ment végbe ma délután *Steinhacker* Mihály Máv. főmozdonyvezető temetése, a díszes ravatal a rét utcai gyászháznál volt felállítva, a melyen masszív remekműű erekoporsóban nyugodott az elhunyt. A temetésen megjelentek a Máv. egész személyzete, a vasuti állomás tisztikara és a számos jóbarát és résztvevő közönség. A temetési szertartást *Materay* Imre ág. ev. lelkész végezte, ez után feltették a díszes koporsót a 4 es fogatu üvegdiszkocsira és elől a nagyszámú koszorukat és virágokat vivő virágkocsival megindult az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe a hol a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra. Koszorukat küldtek a családtagokon kívül:

A Ladányi-család — utolsó üdvözléssel a jársógornak.

Jámbor-család.
A vonatkísérők országos otthona.
A Szirti-család.
A nagyvárad mozdonyvezetői-kar.
Létai Sándor és családja.
Papp Sándor és neje.
Klein Lajos és családja.
Dallos Sándor és családja és még mások.

A díszes temetést *Veiszlovits* Adolf és fia első nagyvárad temetkezési vállalata rendezte nagy pontossággal.

*** Tennis-pályák megnyitása és bérbeadása.** Az érdekelteknek szives tudomására hozom, hogy a Nagyvárad Sport Egylet *Bunyitay* ligeti tennis pályái a mai naptól a bérlok rendelkezéseire állanak. Tudatom továbbá, hogy egy tennis-pálya még bérbeadó; bérösszeg 250 korona. Ezen pálya csak minden második napra is kivehető. Értesítést *Vizvezeték*-utca 8. szám alatti lakásomra kérek. *Debész* Miklós, pénztárnok.

*** Székmarku községi lakosság.** A Kisszántó község mellett elvezető vasutvonalon igen gyakran mentek mostanában különösen municiót szállító katonavonatok. A munició őrzésére rendszeresen mindig 8—10 katona volt a vonaton. Gyakran megtörtént, hogy a katonavonat fél napokon át kényszerült vesztegelni Kisszántó község vasuti állomásán. Ezen időt a katonák leginkább arra használták fel, hogy ezalatt étkezzenek. Bementek a faluba és ott akartak harapni valót vásárolni. Annál furesőbb volt hát előtük a dolog, mikor Kisszántó község jómódu polgársága, melyhez élelmiszert fordultak, még pénzért sem adott nekik enni valót. Ugy, hogy a szegény katonák kénytelenek voltak éhezni az elindulásra várva, mindaddig, míg más jobb szívű emberektől lakott községbe érkeztek. Legtöbb esetben így jártak a katonák, akiket fájdalmasan

érintett a község eme szűkkeblősége. Nem ártana, ha a hatóság felvilágosítaná a község intelligensebb polgárságát eme magyar emberhez nem illő cselekedet felől.

*** Adakozzunk a vak katonáknak.** Adományokat gyűjt és a budapesti Hadsegélyző hivatalnak továbbít szerkesztőségünk. Tegnap az ujjalotai róm. kath. hívektől 10 korona érkezett hozzánk, mely összeggel nálunk 36884 korona gyűlt be e célra.

*** Felolvasás a Vörös-Kereszt javára.** Mint már említettük Fenyő Miksa folyó hó 25-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza disztermében a Vörös-Kereszt Egylet javára felolvasást tart. A felolvasás tárgya a „Háboru és az irodalom.” A felolvasást követi Nadányi Zoltán szavalata, s még egy szám, melyre vonatkozólag, miután még e tárgyban a vezetőség megállapodásra nem jutott — legközelebb vizsátatérünk. Fenyő Miksa tisztelői fél 2 órakor a Rimanóczy-éttermében gyűlnek össze, hogy az ebédet vele költsék el, mely ebédre a Vörös-Kereszt vezetősége mindenkit szívesen lát. Jegyek a Hegedüs hirlap-irodában és Hermann Lajos irodatisztnél a közkórházi irodában előre is megválthatók.

*** Hatósági huskimérés.** A rendőrség közhírré teszi, hogy ma, pénteken hatósági huskimérés lesz különként 1 korona 20 fillérrel.

*** Dusafalva község határában** 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

*** Kiadó a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara épületében** (Teleki-u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

x Kiadó lakás. Arany János u. 7. szám alatt négy szoba, hall s mellékhelyiségek álló modern lakás május 1-re kiadó. Értekezni a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

x Kőhögés, hurut, rekedtség lenel használjon hurut szeletkét ára: 60 fillér. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákoczy-ut 7/B.

*** Kiadó lakások.** Két szobás utca lakás elő- és fürdőszobával május 1-re kiadó. Szacsavay-utca 8 szám. Ugyanott kényelmesen bútorozott utcai szoba előszoba és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezni lehet az Ipartestület hivatalába is.

*** Három szobás utcai lakások,** a város központjában, I. és II. emeleten előnyös bér mellett kiadók, a Biharmegyei Takarékpénztárnál, Kossuth-utca 3. sz.

x Mindennemű molyirtó szerek és fertőtlenítő cikkek legolcsóbban beszerezhetők. Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

x Kiadó. Uri-utca 11 sz. a. 3 udvari nagy szoba, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekből álló modern lakás, májusra.

*** Kiadó város központján.** Üzlet-helyiségek, raktárok, műhelyek igen olcsó bérek mellett rövidebb vagy hosszabb időre. Lakások: 1, 2, 3 szobások, mellékhelyiségekkel. Cim: Hegedüs hirlapirodába. Rákóczi-ut.

x Szeplő-májfolt ellen megbecsülhetetlen az YPO krém és szappan, mely eltünteti a ráncokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13-02.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezni a Gazdasági és Iparbanknál.

x Kiadó lakások. A kamara szék-házában, (Teleky-u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garçon lakás kiadó.

x Kiadó lakások. Ősi-tér 14. szám alatt két üzlet-helyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlet-helyiség azonnal kiadó. Értekezni a Polgári Takaréknál.

*** Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutó 3000 áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x Kiadó lakások. Szacsavay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezni a Gazdasági és Iparbank r.t.-nél.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Péntek: Kék egér. Bemutató előadás E. Kovács Mariskával.

Szombat: Művészt. (A 25-ik kabaré.)

Vasárnap délután: Szibill.

Vasárnap este: Zsuzsikisasszony. (Feszthy Irénnel.)

Jubiláris kabaré.

Nagyszabású és arányaiban eddig még színre nem hozott műsorról üli meg szombaton este a színház a huszonötödik művészt jubileumát.

A műsört a katonazenekar nyitánya kezdi meg, majd Tompa Béla tartja beköszöntőjét, amely után egy bájos kis leány: Berezky Gitta tánca következik. A következő szám Tompa Kálmán drámai szavalata, míg utána ismét egy vendég következik: Szücs Gizi, aki kuplékat énekel. Érdekes száma lesz a műsornak Medgyaszay Jenőné és Tompa Béla tánekeftőse. A műsor első részét Pásztor Zoltán, a kiváló kabaré-énekes és komikus fejezi be.

A műsor második részét a budapesti Medgyaszay-kabaré egyik magas irodalmi értékű száma: Emőd Tamás a kék gránátos a foglalja el, amely előtt a kis Bihari Sanyi, Bihari Ákos fiacskája németül szavalja el Heine Két gránátos-át. Emőd Tamás pompás irodalmi alkotásának szerepeit: Feszthy Irén, Farkas Pál, Bihari Ákos és Tóth Elek játsszák. A harmadik rész első száma: Klaszszikus élőképet: Vénusz. Léda a battyuval. Háboru. Loreky. Levegő változás. Előadja Farkas Pál. Azután Sik Rezső adja elő a már kiváló szikerral bemutatott Szerzetest. H. Körössy Juci, Tompa Béla magánszámokat adnak elő, Lakatos Ilonka A mai cseledek című kuplét énekl. Lobermayer Gyula pedig — mint vendég — műdalokat énekel. A vegyeskar Erkel Hymnusát énekl: Bihari Ákos Sas Ede remek költeményét. A nábob fiát szavalja, amelyet a megvakult katonák javára rendezett nagyszabású hangversenyen oly zajos hatással adott elő. Medgyaszay Jenő műdalokat énekel és Szabó Böske exotikus tánca után Leövey és Farkas Pál aktuális stancái fejezik be a műsört, amelyet Tompa Béla, Rettegny Margit és Varsa Gyula konferálnak.

Zsuzsi kisasszony Feszthyvel.

Vasárnap este Zsuzsi kisasszony kerül színre. A címszerepben ez alkalommal Feszthy Irén lép fel.

A kék egér. A szintársulat vigjátéki ensemblesje most a legnagyobb ambícióval készül a legközelebbi szenzációsnak ígérkező bemutatóra: A kék egérre. A pompás vigjáték szerzői: Engl és Horst, akik mint német szerzők a berlini szinpadokon már jelentékeny sikereket arattak, a világháboru tartama alatt jutottak arra a ragyogó ötletre, hogy megkíséreljék az oly kedvelté lett francia recipe szerint a vigjáték írást. És ez a kísérlet a német ötletesség, humor és vídamság tökéletes diadalával végződött, amit fényesen igazol, hogy a szinpadokkal való ságos versenyt kezdtek a mozgóképszínházak is, hogy A kék egér mulatságos szüzséjét vászonra vigyék. Természetes, hogy a vászonra csak a mozgalmas, élénk cselekmény jut érvényesüléshez. míg a szinpadon a csupa humor és ötlettől duzzadó szöveg is kacagtató sikert arat. Nálunk pénteken este kerül színre A kék egér, amelynek címszerepét E. Kovács Mariska fogja tátszani.

Legujabb táviratok.

Heves tüzéségi harc a francia fronton.

Sikeres aknarobbantások.

Nyugati hadszintér.

Berlin, április 22. A nagyfőhadiszállás jelenti:

A La Bassel csatornától délre és Arrastól északnyugatra sikeres aknarobbantást végeztünk. Az Argonneokban és a Maas és Mosel közti terepen heves tüzéségi harc volt.

Bois de Pretre nyugati részében a franciák ma éjjel tüzzel való rajtaütés után ellenünk támadtak, de súlyos veszteségek mellett visszavertük őket.

A Hartmannsweilerkopf északi lejtőjén tegnap összeromboltuk az ellenségnek egy támaszpontját és este visszavertük az ellenségnek egy támadását.

Keleti hadszintér.

Keleten a helyzet változatlan. (Min. sajtóosztály.)

Regényesarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Írta: Cseres Andor. 70.

A zongora hangjait tulharsogta a férfiak és nők együttes éneke, amit szíveikből a zongora hangja emelt ki.

E naptól kezdve Londonban megjelentek a nők fejdíszül a Mirambó-turbán fejdíszek, ez est emlékére és innen szállottak odább az európai szárazföld nőinek fejére.

Lord Blankhurst Egon, fiát rábeszélte, hogy menjen utazni Afrikába, járja be azt a földet, ahol anyja járt és győződjék meg arról is, hogy Mirambó a néger kultúra előharcosa.

Blankhurst Károly telisteli volt lelke-

sedéssel, ez a lelkesedés vitte, ragadta magával, felébredő férfias büszkesége nyilatkozott meg abban, hogy atyja jóakaratu tanácsát elfogadja.

Blankhurst Károly tengerre szállt, hogy átvitorlázzék a fekete világba és megismerni tanulja azt a földet, ahol a perzselő nap ég és az exotikus növények milliói élnek a hatalmas sörényes oroszlánál, a szabadságra vágyó Zebrával, a settenkedő hiénával, az óriási kigyóval és mindazzal, ami az állatvilágban egyszerű, csak egyedül az ember áll alantabb fokon mint az állat.

A szép asszony bánatát az astlfordi klastromba vitte.

Felkereste a guardiánt újból.

Az ősz szerzetes mély tisztelettel fogadta.

— Oh atyám! Az én fájdalomam a legkínosabb!

— Csak hiszed azt leányom, Hiszed, mert egyedül te érzed és nem érez veled ebben senki együtt. Mikor a keresztviz rád ömlött az Atya, Fiú, Szentlélek nevében a szent víz megtisztított bűneidről, de a bűnért bünhődni kell, hogy megtisztulva és megszenvedve nyerhessed el az örök életet. Ime, a bűnhődés kezdetét vette, tovább fogsz, még nagyobb fogsz szenvedni, hogy méltó lehess a Krisztus ígéretére.

A szép asszony könnyekben ázó szeméit az ősz szerzetesre emelte.

— Hát van e nagyobb fájdalom, izzóbb gyötrelme, égetőbb kín, mint az enyém?

— Van leányom! — vigasztalta őt az ősz ember — mikor elhagy az, akit szeretél, mikor megtagad a férjed, mikor kiteszi magából a társaság és lerántja rólad mind azt, amit rád halmozott, hogy úgy fogod magad érezni, mintha ott állnál a pellenyén a vigyorgó emberi szemek előtt. Ez, leányom, sokkal nagyobb, sokkal égetőbb gyötrelme, sokkal izzóbb kín.

— Jólátokat mondasz atyám!

— Az Ur Jézus Krisztus éppen így szenvedett leányom. Diadalmatlan pálmáágak illatozása között, a nép örömrivalgásától kisérvé vonult be Jeruzsálembe és pár napra rá ugyanez a nép lehurrogta, leköpte, feszítdeget kiáltott rá és ujjongott, mikor fején a véres sebeket vágó tövis koszorúval megkoronázva látta.

— Elismerem, atyám, hogy van nagyobb, gyöttrőbb fájdalom is az enyémnél! mondotta az asszony keseregve, — de az én fájdalomam mégis, mégis keservebbé mindannyiánál.

Az ősz szerzetes neheztelve szólt.

— A te fájdalomad csak nagyak, keservesnek látszik, de emberi erővel lebirható. Menj, menj, az Urnak oltára elöl, nehogy leszakadjon rád a mennyboltozat és megsemmisítse mindazokat, akik veled egy levegőt szívnak.

Az asszony ijedten emelte az ősz férfira szemét.

— Hát megbántottam vele az Urat? — kérdezte elfogódottan.

— Nincs a földön nagyobb bűn, mint a tiéd.

És az ősz ember szemében annyi fájdalom tükröződött, hogy az asszony térdre borult előtte, átkulesolta karjaival lábait és panaszos jajkiáltással esedezett bocsánatért.

— Te, aki felvetted a megtért bűnös asszonynak nevét, nem érted e, hogy bűnbocsánat csak úgy nyerhető, ha előbb vezekelsz, mint vezekelt ő, aki a keresztben meghalni látta az Istén fiát, az emberiség Üdvözítőjét? — ki fejté a kereszt tövéből porba hajtva szép arcát és selymes hosszú haját nagy bánata jeléül hamuval hintette be Menj! menj, bűnös asszony és mosd le fejedről a szentelt vizet, mert nem vagy érdemes arra, hogy az Urnak szolgálója légy.

(Folyt. köv.)

Hirdetmény

a harctérről vagy a hadiszolgáltatásról visszaérkezett lovak gondozása tárgyában.

Annak megakadályozása céljából, hogy a harctérről visszaérkezett és polgári egyéneknek eladott, vagy tartásra kiadott katonalovak a polgári lóállományt befertőzzék, figyelmeztetem az érdekelteket, hogy mindazok, kik ilyen a harctérről vagy hadiszolgáltatástól visszaérkezett lovak birtokában vannak, illetve akiknek lovai f. év január óta a hadiszolgáltatásból visszaérkeztek, hogy ezen körülményt az állatokra vonatkozó marhalevelek bemutatásról — 8 napon belül jelentsék be a rendőrkapitányi hivatal II. em. 8. sz. szobájában.

Ezen bejelentési kötelezettség alá esnek azon lovak is, melyeket a tulajdonosok ezen hirdetmény keltét követő időben szereztek, vagy amelyek azontul érkeznek vissza. Ugyancsak be kell jelenteni az ilyen állatok esetleges eladását is.

Nyomatékosan figyelmeztetem az ilyen lótulajdonosokat, hogy minden megbetegedést haladéktalanul jelentsék be és minden ilyen lóval legalább 2 (kettő) hónapig a következő módon kell elbánni:

1. A lovakat az istállóba való beállítás előtt alaposan meg kell tisztítani és azok tisztogatásához külön eszközöket kell használni.
2. A lovat lehetőleg külön istállóba kell elhelyezni, vagy legalább a többi lovaktól elkülönítve beállítani.
3. A lovak külön edényből itatandók és külön abrakos tarisznyából kell étetni; közös vályuból itatni vagy közös étetből étetni tilos.
4. Az ilyen lovak által meghagyott takarmányt nem szabad más lóval feletetni.
5. Az ilyen lovat nem szabad más lóval befogni.
6. Az ilyen lovakat más lovakkal összefogva ne használják, ha mégis más lóval összefogják, a társával is úgy kell elbánni mint a harctérről visszakerült lóval.
7. Idegen istállóba más lovat nem szabad beállítani.
8. Más lovakkal közösen nem szabad legeltetni.
9. Akik sérült lovakat gyógykezelnék, minden kezelés után kezekiket szappannal jól mossák meg és sebes kézzel azokhoz soha hozzá ne nyuljanak.
10. Ha az állaton bármiféle betegséget észlelnek, főképpen takonykórnak vagy rühkórnak tüneteit (orrfolyás, mirigy daganat vagy a bőrön kiütést, pörpöcsést) vesznek észre, azt azonnal be kell jelenteni a hatóságoknak.
11. Két hónap után az óvatosság megszüntethető.

Nagyvárad, 1915. ápr. 16.

Rendőrkapitányság.

x **Négy szoba és előszobából álló lakás**, irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János-utca 3. szám.

Hirdetmény.

Több oldalról értesültem, hogy a középiskolák I. ső osztályába járó tanulók s a szülők körében az a téves hit van elterjedve, hogy a katonai nevelőintézetek különösen a cs. és kir. alreáliskolák I. évfolyamában számos ingyenes hely van üresedésben s ezen helyekre való felvételre bárki pályázhat.

Tájékoztatásul közlöm, hogy a katonai alreáliskolákban betöltendő kincstári helyekre jelenleg oly nagy az oly pályázók száma, akik mint tisztiek, katonai hivatalnokok fiai elsőbbségben részesülnek, hogy az igényjogosultság szempontjából 4 ed, illetve 5-öd sorban figyelembe veendő azon 12 évig szolgáló altisztek és legalább 20 évi szolgálati idővel bíró udvari és polgári államhivatalnokok kérvényei, kik ilyen kincstári helyekért pályázhatnak, nem lesznek tekintetbe vehetőek, sőt a kérvények el nem fogadhatók.

Ezen alreáliskolákban létesített magyar állami alapítványi helyekre pedig csak oly magyarhonos ifjak pályázhatnak, a kik jó iskolai osztályzatot tudnak felmutatni s a kiknek atyja magát az ország érdekében bármely irányban kitüntette és a kik e mellett szerényebb anyagi viszonyok között élnek.

A magánalapítványi helyek között katonai alreáliskolára Baja városnak bajai születésű és illetőségű ifjak részére Komárom-Hertelendynek régi magyar nemesi családok fiai részére, Kovács püspöknek oly székely családok fiai részére, a kik az egykori székely területen birtak községi illetőséggel. Ó-Becse községnek ó-becei községbeli ifjak részére, végül Szent-Tamás községnek Szent-Tamás községbeli illetőségű ifjak részére van alapítványa.

Ezenfelül csupán fizetéses helyek vannak az alreáliskolákban, hol az ellátási díj 800 koronában van megállapítva.

Mindezekből kifolyólag felhívom az érdeklődő szülőket, hogy addig semmiféle lépést se tegyenek a pályázat tekintetében, míg a katonai ügyosztálynál a honvédelmi miniszter ur által 61216—1915 szám alatt kiadott „Pályázati Hirdetmény” ben foglaltakról kellő tájékozódást nem szereznek.

Nagyvárad, 1915. ápr. 19.

Eleméry Ferenc,
katonaiügyi tanácsnok.

Világszerte utánozzák a

Szent István Duplamalátasört

de sikertelenül, mert minősége utólérhetetlen. Óvakodjék tehát az értéktelen utánzatoktól, kérjen mindenütt kifejezetten

Szent István Duplamalátasört

és ügyeljen mindenkor a

**Szent István
védjegyre.**

Főraktár: KOLLINER D. és FIA cégnél Nagyváradon, Pável-utca 26.
TELEFON 75. Kapható minden fűszer és csemegekereskedésben.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

Ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-lámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelés ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyelotes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

Állandóan nagy választékban kap-
batók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya

9402—1915. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 2000—1915 eln. számú körrendelete folytán ezennel közhírré teszem, hogy a Nagyváradon tartózkodó 1873, 1874, 1875, 1876 és 1877 évben született B. alosztályú népfelke-
lésre kötelezettek bemutatató szemléje Nagy-
váradon 1915 évi április hó 29-én, 30-án és
május 1-én fog megtartatni a következő sor-
rendben:

1915 évi április hó 29-én csütörtökön, a
Nagyváradon tartózkodó 1877, 1876, 1975,
1874 és 1873 években született nagyvárad
illetőségű népfelkelésre kötelezettek;

1915 évi április hó 30-án pénteken, a
Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségű
1877, 1876 évi születésű, valamint az 1875
évi születésűekből az A—K kezdőbetűig be-
zárolag tartózkodó népfelkelésre kötelezettek;

1915 évi május hó 1-ső napján szomba-
ton a Nagyváradon tartózkodó idegen illető-
ségű 1875 évi születésű népfelkelésre kötele-
zettek L—Z. kezdőbetűig, az 1874 és 1873
évi születésű népfelkelésre kötelezettek, to-
vábbá azok, a kik állítási kötelezettségüknek
egyáltalán nem tettek eleget s végül azok a
népfelkelésre kötelezettek a kik az 1914 évi
október 15—18-án, az 1914 évi december
12—22-én, 1915 évi január 4. és 25. végül az
1915 évi március 10—17-én tartott népfelkelő
bemutatató szemlékről bármily okból elmar-
adtak.

Ennek folytán felhívom a fentirt szüle-
tési évfolyamhoz tartozó népfelkelésre kötele-
zetteket, hogy a meghatározott napokon
mindenkor reggel 8 órakor a Lázár Vilmos-
utca 3. sz. a. (volt esendőriskola) sorozó te-
remben tisztán, lehetőleg megfürödve, tiszta
és rendes öltözetben okvetlenül jelenjenek
meg annál is inkább, mert a meg nem jele-
nők karhatalommal vezetettek elő s ezen
felül bünvádi uton is felelősségre fognak
vonatni.

Azok a népfelkelésre kötelezettek, kik a
bevett és törvényesen elismert vallásfelekeze-
tek papjelöltjei és a véderőtörvény 29 §-a
szerinti kedvezményt igényelhetnék, ebbeli
igényüket a népfelkelési bemutatató szemle
bizottság előtt érvényesíthetik.

Azok, a kik a véderő törvény 21 §-a ér-
telmében az egyévi önkéntesi kedvezményre
igénnyel bírnának tekintet nélkül arra,
hogy mikor szerezték meg középiskolai kép-
zettségüket kérhetik, hogy a háboru tartama
alatt az egyévi önkéntesi karpaszományt
viselhessék.

Az orvosi állatorvosi vagy gyógyszer-
részi tanulmányokat, illetőleg állatorvosi
vagy gyógyszerészi gyakorlatot folytató nép-
felkelésre kötelezettek alkalmasságuk esetén
egészségügyi szolgálatra vagy segédzol-
gálatra való esetleges beosztás végett
tanulmányaikat illetőleg foglalkozásukat iga-
zolni tartoznak.

Azon népfelkelésre kötelezett, aki ezen
behívási parancsnak nem engedelmeskedik
s a bemutatató szemlén nem jelenik meg,
amennyiben mulasztása nem véten vétséget
követ el, ha azonban a mulasztás 8 napnál
tovább tart a cselekmény büntetett képez.
A vétség büntetése: egy hónaptól három
hónapig terjedő fogság, a büntetett: hat
hónaptól két évig terjedő börtön.

Nagyvárad, 1915 április 7.

Eleméry Ferenc,
katonaiügyi tanácsnok.

x Kiadó lakások. Kossuth-utca 6. sz.
alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kos-
suth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás
kiadó. értekezhetni a Polgári takarékpénz-
tárnál.

2508—1915 eln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bi-
zottsága az I. aljegyzői állás betöltése
folytán megüresedett II-od aljegyzői állás-
nak választás utján leendő betöltését a
f. évi május havi rendes közgyűlés nap-
rendjére tűzvé ki, felhívom mindazokat,
a kik a IX.-k fizetési osztályba beosztott
2600 korona fizetés 500 korona személyi
pótlék és 800 korona lakpénzzel javadal-
mazott II-od aljegyzői állásra pályázni
kivánnak, hogy pályázati kérvényüket
szabályszerűen felszerelve, Nagyvárad
thjf. város főispánjához méltóságos Hlatky
Endre urhoz mint a kijelölő választmány
elnökéhez címezve, hivatalomnál (Város-
háza I. em. 4. sz.) folyó évi május hó
8-ik napjának d. u. 5 órájáig annyival
is inkább adják be, mivel elkésztett be-
adott, vagy kellően fel nem szerelt kér-
vények figyelembe vételni nem fognak.

Nagyvárad, 1915. április hó 16.

Rimler Károly,
polgármester.

Katonai ruhákat az összes fegyvereknek
részére, a mai áron alul előírás szerint és
gyorsan készít Darabont Gy. és Tsa elsőrendű
polgári és katonai ruházati intézete. A legfinomabb
szövet különlegességek, iltöny és téli kabátokra felöl-
tőkre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezsa-u.
6 Sonnenfeld palota. Telefon 980. szám.

7103—1915 sz.

Hirdetmény

a hadifoglyokkal és internáltakkal való
levelezés tárgyában.

A hadifoglyokkal és internáltakkal való
levelezés tárgyában a közönség tájékozta-
tására a rendőrkapitányi hivatal a követke-
zőket közli:

A hadifoglyoknak szóló levelek mind-
dijmentesek, ha a boríték jobbsarkában fel-
van tüntetve „Pour Prisonier de juere“. Az
internáltaknak szóló postai küldemények
(levelek) a rendes postai díj alá esnek.
Ezekre a jobbsarokban oda kell írni, a „Pour
interné“ jelzést.

Hadifoglyoknak Szerbiába, Monteneg-
róba, Angliába, Franciaországba és Japánba
levelek is küldhetők, Oroszországba azonban
csak levelezőlapot ajánlatos küldeni. A leve-
leket mindeniket nyitott állapotban kell a
postára adni. A levelet és levelezőlapok cím-
iratát és tartalmát vagy a rendeltetési ország
nyelvén, vagy franciául és németül kell
írni.

A címben fel kell tüntetni a hadifogoly
katonai rangját is, nemkülönben azt a csa-
pattestet is, amelyben fogsága előtt szolgált.
Ha a címzett a fogságba jutott címét nem
tudja, elég, ha megnevezi az országot, ahol
fogságban van. A leveleken — a boríték
hátlapján — rajta legyen a feladó teljes
címe. Internáltaknak Oroszországba, Szer-
biába, Montenegroba, Angliába és Franciaor-
szágba közönséges nyitott leveleket, Francia-
ország kivételével pedig a többi országokba
ezek a levelek ajánlatlan is küldhetők. —
Egyébként ezekre a levelekre is a hadifog-
lyokkal való levelezésre vonatkozó formák és
szabályok kötelezők.

A hadifogságba jutottak részére nemzet-
közi postautalványok is küldhetők, Oroszor-
szágba, Angliába, Franciaországba, Japánba
és Szerbiába. Ezek az illető államok pénz-
egységére állítandók ki és „Au Controle Gen-
rale des Postes à Berne“ címmel látandók
el. A Szerbiába szóló nemzetközi postautal-
ványokra címnek „külföldi postautalványok
kicsérélő hivatala, Budapest“ irandó. Egy
postautalvánnyal egyelőre csak 200 frank
vagy ezzel egyenértékű utalvány küldhető.
A postautalvány szelvényére közleményt írni
nem szabad. A címzés hasonlatos a levele-
kével. Azzal a különbséggel, hogy a feladó
neve és címe mindig a szelvényre irandó.
Internáltak részére a pénzküldemények Fran-
ciaország kivételével hová a külügyminisz-
terium utján legfeljebb 300 korona küldhető,
a további országokba a hadifoglyok mintá-
jára küldhetők Angliába és Oroszországba a
Svájci, Szerbiába a román tarifa szerint bér-
mentesítve. Pénzesleveleket hadifoglyoknak
egyáltalán nem, internáltaknak csak Orosz-
országba és Angliába küldhetők.

Postacsomag 3 klg.-ig, Oroszországba,
Franciaországba és Angliába küldhető hadi-
foglyoknak. Internáltaknak csak Angliába és
Oroszországba küldhetők postacsomagok.
Táviratok közértelmű, világos nyelven és
teljes aláírással ellátva csak hadifoglyoknak
küldhetők. Oroszországba, Szerbiába és Mon-
tenegróba. Bővebb tudnivalókat az összes
postai küldeményekre vonatkozólag a város-
házán kifüggesztett hirdetmények tartal-
maznak.

Nagyvárad, 1915. március 31-én.

Rendőrfőkapitányság.